

**ARJEPLOGS
KOMMUN**
ÁRJEPLUOVE KOMMUVNNA

Framåt - Åvddån

Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan
Arjeplogs kommun
Särskilt utlåtande

Om dokumentet

Titel: Åvddån - Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan. Arjeplogs kommun del 1-4

Status: Bilaga till Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan, beslutad 2018-04-23, § 26.

Datum: 2018-03-27

**ARJEPLOGS
KOMMUN**

ÁRJEPLUOVE KOMMUVNNA

Arjeplogs kommun
Kommunledningsverksamheten
Postadress: Arjeplogs kommun, 938 81 Arjeplog
Besöksadress: Tingsbacka Storgatan 20, 938 31 Arjeplog
Telefon: 0961-140 00

Dnr: 2017/195

Innehåll

4	Vad är ett särskilt utlåtande?
4	Så har utställningen genomförts.
4	Vilka har yttrat sig?
5	Ändringar efter utställningen.
5	Huvuddokumentet
9	Utvecklingsbygder
10	Övrigt
10	Synpunkter som inte tillgodosetts
12	Bilagor
	(Bilaga 1. Sammanställning av synpunkter framförda under utställning)
13	Länsstyrelsen
30	Försvarsmakten
30	Lantmäteriet
30	Sametinget
31	Skogsstyrelsen
31	Sveriges geotekniska institut
32	Sveriges geologiska undersökning
32	Trafikverket
33	Västra Kikkejaurs sameby
30	Privatpersoner

Vad är ett särskilt utlåtande?

Det särskilda utlåtandet liknar på många sätt samrådsredogörelsen, men handlar om de synpunkter och ändringar som kommit till under utställningen och fram till att översiktsplanen antas av kommunfullmäktige

Plan- och bygglagen (3 kap 17 §) säger att kommunen efter utställningen ska sammanställa inkomna synpunkter i ett särskilt utlåtande och redogöra för de eventuella ändringar i planen som synpunkterna lett till. Motiv till varför vissa synpunkter eventuellt inte kunnat tillgodoses ska också redovisas. Om planförslaget efter utställningen ändras väsentligt ska kommunen ställa ut förslaget på nytt

Det särskilda utlåtandet med de sammanställda synpunkterna ska sedan bifogas de övriga översiktsplanehandlingarna. Utlåtandet har sammanställts av utvecklingsstrategen efter behandling i en grupp bestående av representanter för alla politiska partier i fullmäktige, näringslivsbolaget Argentis och kommunens ledningsgrupp.

Så har utställningen genomförts

Förslaget Framåt- Åvddån Lokala utvecklingsstrategi och översiktsplan ställdes ut under perioden 27 december 2017 till den 4 mars 2018. Planhandlingarna fanns tillgängliga via www.arjeplog.se/oversiktsplan. Materialet var också tillgängligt på biblioteket och på kommunförvaltningen på Tingsbacka.

Utställningen har kungjorts på kommunens offentliga och digitala anslagstavla. Information om utställningen har skickats enligt sändlista till organisationer, interna och externa myndigheter och närliggande kommuner m.fl. Alla som lämnat synpunkter under samrådet har också via epost eller brev meddelats möjligheten att lämna synpunkter under utställningstiden.

Annonsering har skett i Piteå Tidningen och Norran. Kommunen har även informerat om utställningen via kommunens hemsida, webbtidningen Arjeplognytt och det lokala annonsbladet Arjeplogarn.

Vilka har yttrat sig under utställningen?

Under samrådet har följande nio aktörer inkommit med yttrande:

- Länsstyrelsen
- Trafikverket (via länsstyrelsen)

- Sametinget (via länsstyrelsen)
- Statens geotekniska institut, SGI (via länsstyrelsen)
- Privatperson

Meddelat att de inte har någon erinran eller synpunkter:

- Sveriges geologiska undersökning SGU
- Lantmäteriet
- Skogsstyrelsen
- Försvarsmakten (via länsstyrelsen)

Yttrande efter utställningstiden

- Västra Kikkejaur sameby 19 mars 2018

Dessutom har förslag på mindre tillägg, rättelser och uppdateringar inkommit i samband med kommunens förvaltningars arbete med planhandlingarna och efter kommunstyrelsens behandling av medborgarförslag.

Ändringar efter utställningen

Synpunkterna inkomna under utställningen har endast bedömts medföra mindre justeringar av planen. Kommunen gör därför bedömningen att ingen ny utställning är nödvändig innan antagandet. Nedan sammanfattas förändringar till följd av inkomna synpunkter. Alla inkomna synpunkter och hur de hänsynstagits redovisas utförligt i bilaga 1 för varje enskilt remissvar.

Huvuddokumentet

Upplägg och planprocess

Det har förtydligats vilka planer och andra styrdokument som upphör att gälla respektive fortsätter att vara giltiga efter att Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan antagits.

Övergripande mål (Mål i utställningsversionen)

Utbildningsmålet i linje med Regionala utvecklingsstrategins mål har justerats att även

harmoniera med kommunalförbundet Akademi Norrs målsättning för utbildningsnivån. "Andelen innevånare i åldern 24-65 år med minst treårig eftergymnasial utbildning ska öka med 10 procentenheter (från 14 till 24%)."

Fokusområden och strategiska insatser

Den särskilt utpekade strategiska insatsen "Bredbandsutbyggnad och digitalisering i hela kommunen" har sammanfattats i "Digitalisering i hela kommunen" utan ändring av innehållet. Detta för att harmoniera med övriga styrdokument.

Hållbarhet

Miljöpolicy som inledde avsnitt Miljö- och riskfaktorer har utvidgats till en "Hållbarhetspolicy" och redovisas under avsnittet hållbarhet. Detta för att det visat sig finnas behov av sammanfattande förhållningssätt som ska verka styrande och ligga till grund för kommunkoncernens hållbarhetsarbete med ett perspektiv som omfattar alla tre dimensioner av hållbarhet, förutom det miljömässiga även ekonomisk och social. Det visar övergripande kommunens arbete mot FN's globala 2030 mål.

Boende och bebyggelse

Kompletterat med att aktuella riktlinjer för bostadsförsörjning ska finnas som underlag till kommunens planering, om avstånd till natur och grönytor och årlig analys av aktuella nya LIS-områden.

Service

Prioriterade områden enligt Norrbottens regionala serviceprogram uppdaterade enligt det nya serviceprogrammet 2018-2020.

Hälsa och omsorg (Hälsofrämjande vår och omsorg i utställningsversionen)

Förtydligande av att kommunen med antagandet av Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan (LUS-ÖP) ställer sig bakom intentionerna i den regionala folkhälsostategin och att LUS-ÖP utgör vår lokala folkhälsostategi som kompletteras med lokalt handlingsprogram vid behov. Tillägg strategi och åtgärder för minskat bruk av tobak.

Natur och friluftsliv

Nya åtgärder tillagda angående att beaktande av tillgängligheten till natur- och kultur-

områden för friluftsliv vid planering samt pågående arbete med kartläggning av viktiga områden för friluftsliv med hjälp av Naturvårdsverkets metod för identifiering och klassificering.

Klimat och energi

Kompletterats med nya åtgärder om att aktuell klimatstrategi ska finnas som underlag för åtgärder och om insatser för en hållbar, säker och miljövänlig energiproduktion och distribution som också tillgodoser testnäringens och transportsektorns ökade energibehov.

Energidistribution och magnetfält (Magnetfält (elektromagnetisk strålning) i utställningsversionen)

Tillägg och förtydligande angående att kommunen ska verka för en utbyggd, säkerställd och robust energidistribution som bidrar till omställningen till ett fossilfritt samhälle. Även tillägg avseende att kraftledningar och andra elektriska anordningar utformas, anläggs och placeras så att exponering för magnetfält begränsas samt med stor hänsyn till andra hållbarhetsaspekter. Det handlar exempelvis om närhet till bebyggelse, hänsyn till test- besöks- och areella näringar, byars och friluftsområdets attraktivitet och landskapsbild.

Avfall och giftfri vardag

Med hänsyn till ett medborgarförslag har avsnittet kompletterats avseende miljöpåverkan från plast och mikroplaster.

Testnäring

Avsnittet har förtydligats att även omfatta andra typer av test i arktiskt klimat än fordonstest. Nu senast aktuellt med en etablering av ett testcenter för den globala vindbruksindustrin. Även skrivningar om vikten av att tillräcklig elförsörjning till både testanläggningar och publik infrastruktur kan säkerställas har lagts till och behovet av en utbyggd hållbar energidistribution..

Gröna näringar – Jordbruk

Tillägg om odlingslandskapet Radnejaur.

Transportsystem – vägar

Tillägg och förtydligande angående att en enskild väg enligt gällande lagstiftning bara

kan förändras till allmän om den behövs för allmän samfärdsel eller annars är av synnerlig betydelse för det allmänna. Drift- och underhållsnivåer är inte ett underlag i bedömningen av om en enskild väg ska bli allmän. Strategin förtydligad att kommunen ska "arbeta för ändrad lagstiftning så att kostnader och bidrag för drift och underhåll samt huvudmannaskap fler enskilda vägar överförs på staten. De enskilda vägarna är ett komplement till det allmänna vägnätet och helt nödvändiga för fastboende i hela kommunen."

Förtydligande att trafikmängderna bedöms öka med Tjernfjellstunneln och vilken problematik som bedöms åtgärdas med tunneln. Förtydligande även att det finns en rastplats vid Polcirkeln och att elbilsanvändningen i Norge bidrar till att det blir högintrassant med en utbyggd laddinfrastruktur på svensk sida längs riksväg 95.

Kompletterats även med "åtgärder för återupptagen kollektiv trafikförbindelse till orterna på norska sidan".

Infrastruktur för rörligt friluftsliv

Tillägg "arbeta för att gång- och cykelbanor, kollektivtrafik och andra transportmöjligheter utvecklas på ett sätt som underlättar och stimulerar lokalbefolkning och besökare att ta sig till utpekade viktiga friluftsområden."

Riksintresse rennäring

Planen har förtydligats ytterligare angående att ett allmänt intresse aldrig kan ges företräde framför ett riksintresse enligt följande:

"Det starka allmänna intresset av en utveckling även inom test- och besöksindustrin inom kommunen kan i vissa fall helt eller delvis innebära förändrad markanvändning som kan beröra riksintresse för rennäring, som omfattar en stor del av kommunens areal. Ett sådant allmänt intresse kan aldrig ges företräde framför rennäringens riksintresse. Riksintressen ska skyddas mot åtgärder som påtagligt skadar eller försvårar näringens bedrivande och någon avvägning mot annat intresse ska då inte göras. Kommunen vill dock uppmärksamma att det i dessa fall kommer att vara särskilt angeläget med grundlig analys, bedömning av konsekvenser, möjliga anpassningar och kompensationsåtgärder för att i ett tidigt skede klargöra om och i vilken omfattning riksintresset skulle riskera påverkas/försvåras av utveckling inom ett allmänt intresse. En analys om det allmänna intresset är förenligt med riksintresset är av största vikt."

Åtgärd för att tillgodose riksintresset:

"När ändrad markanvändning är aktuell för utveckling inom test- eller besöksnäringarna, som båda är av starkt allmänt intresse, är det särskilt angeläget med grundlig analys,

bedömning av konsekvenser, möjliga anpassningar och kompensationsåtgärder. Detta för att i ett tidigt skede klargöra om det allmänna intresset är förenligt med riksintresset. Det gäller t.ex. fortsatt utveckling av Kungleden, skidanläggningar och friluftsområden som Jackig och Galtispuoda samt kompletterande områden för test både på land och på vatten i närhet av Arjeplogs samhälle. Ett allmänt intresse kan dock aldrig ges företräde framför riksintresset.”

Utvecklingsbygder

Riktlinjer lokalisering verksamheter

Förtydligande: Lokalisering av ny bostadsbebyggelse prioriteras i första hand i och i anslutning till serviceorter och byar som Arjeplog, Jackig, Slagnäs, Laisvall, Adolfström och Pol-cirkeln, i byar längs de kommunikationsstråk som binder dem samman samt i utvecklingsbygderna österut längs väg 95.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen under de olika utvecklingsbygderna

Skyddsområden på 150 meter anges för samtliga typer av fornlämningar inom utpekade LIS-områden. Inom skyddsområde kräver länsstyrelsen att man samråder med kulturmiljöfunktionen innan åtgärder vidtas. Dessa markeras med grön ring på kartorna över LIS-områdena.

Arjeplogsområdet

Planen har förtydligats att kommunen verkar för en strategisk satsning på samverkan för utveckling längs hela väg-95-stråket (omfattar alltså även byar sträckan från tätorten till Arvidsjaur)

Komplettering har även skett med att ”odlingsmiljöerna i området, exempelvis kring byar som Radnejaur-Myrheden, Kuorrokveik och Racksund utgör en resurs för utveckling. Även ytterligare utveckling av vattenbruk är intressant.”

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen: Kurrokvejk (A3), Ånge (A4), Midsommarudden (A5), Erikslund (A9)

Under rennäringsrubrikerna har ”Inga specifika intressen för rennäringen berörs... ” ändrats till ”inga riksintressen för att undvika missförstånd. Mot bakgrund av att områdena utgör åretruntmarker anges i planen att ”Inga riksintressen(ändrat) för rennäringen berörs. Tidig kontakt bör ändå tas med Västra Kikkejaur sameby så de ges möjlighet

till inflytande i början av plan- och byggprocesser. Kontaktuppgifter till ordförande finns på sametingets hemsida”.

Övrigt

Planskrivningarna och kartorna i de olika planhandlingarna har rättats, justerats, korrigerats och kompletterats efter de felaktigheter och brister som uppmärksammats.

Synpunkter som inte till fullo tillgodosetts

Övergripande mål

I bilagan till länsstyrelsens granskningsyttrande föreslås att kommunen lägger till ett mål för bostadsbyggande och utvecklingen av bostadsbeståndet. De övergripande målen är lokala mätbara mål i linje med målen i europeisk, nationell och regional utvecklingsstrategi. De sistnämnda saknar i dagsläget mål för bostadsbyggande/bestånd varför kommunen inte lägger till ett eget mål här, utan redovisar sina bostadsmål under avsnittet Boende och bebyggelse.

Rennäring

När det gäller rovdjursfrågan har länsstyrelsen uppmärksammat kommunen på att Riksdagen fastslagit toleransnivå 10% av samebys nettohjord. Kommunen vidhåller att man stödjer en rovdjurspolitik som accepteras av rennäringsen med toleransnivåer på 5 % av nettoenhjorden på samebynivå. Detta mot bakgrund av de kumulativa effekter olika faktorer medför för renskötseln. Ett högre rovdjurstryck medför att effekter av annan påverkan som exempelvis konkurrerande markanvändning får än större betydelse.

Testanläggning i Kuorrokveik

Västra Kikkejaur sameby kom efter utställningstiden in med synpunkten att man motsätter sig utpekandet av testområdet i Kuorrokveik.

”Vi håller inte med att vid utpekande av testområden har hänsyn tagits till rennäringsens intressen. Biltestområdet Kuorrokveik som är under prövning i Mark- och miljödomstolen är samebyn emot vilket vi framfört ett flertal gånger till kommunen. Bolaget kör helt på egen linje och kör över samebyn, nu tar de fram en rennäringsanalys utan samebyns medverkan och de vill inte diskutera några ekonomiska ersättningar. Samebyn kräver att kommunen tar ställning om ni vill jobba med oseriösa bolag som inte tillgodoser Europas enda urfolk och vars näring är grundlagsskyddad. Det finns dessut-

om höga naturvärden i området. Västra Kikkejaure sameby har flera biltestanläggningar inom Arjeplogs kommun och tål inte ytterligare intrång just här.”

Samebyn har till kommunen i september 2017 framfört det man också enligt egen uppgift även framfört till Mark- och miljödomstolen :

- Att samebyn önskar möjlighet till ytterligare enskilda träffar/samråd med verksamhetsutövaren för att klargöra renskötseln förutsättningar och farhågor kring påverkan från planerad verksamhet
- Farhågorna angående påverkan på anläggningen i Solberg
- Svårigheterna med de kumulativa effekterna- det finns inget facit på hur anläggningen kan komma påverka.

Detta har beaktats i planen som anger följande: ”Området berör inga riksintressen eller anläggningar för rennäringsen. Samebyn har dock uttryckt farhågor och funderingar kring påverkan, möjligheterna att nyttja anläggningen i Solberg samt att de kumulativa effekterna är svårbedömda. Tidig kontakt och kontinuerlig dialog bör föras med Västra Kikkejaurs sameby så att verksamheten kan anpassas med hänsyn till renskötseln i området. Kontaktuppgifter till ordförande finns på sametingets hemsida https://www.sametinget.se/norrbotten_sb

Även hänsyn till områdets naturvärden beaktas tydligt i planen.

Kommunen bedömer mot den bakgrunden att det utpekade området, som redan är under miljöprövning, kan kvarstå. Den pågående prövningen måste avgöra verksamhetens tillåtlighet och förenlighet med rennärings starka intressen i området.

BILAGOR

Bilaga 1- Sammanställning av samtliga inkomna yttranden med tillhörande kommentarer och ställningstaganden

Bilaga 1

Sammanställning av synpunkter framförda under utställning 2017-12-27—2018-03-04

Bilaga 1 till Särskilt utlåtande till Framåt- Åvddån, Lokal utvecklings- och översiktsplan för Arjeplogs kommun

Inkomna synpunkter

Statliga organ

Länsstyrelsen

Lantmäteriet

Skogsstyrelsen

Sveriges geologiska undersökning SGU (via länsstyrelsen)

Trafikverket (via länsstyrelsen och direkt till kommunen)

Sametinget (via länsstyrelsen)

Sveriges geologiska institut (SGI)

Försvarsmakten (via länsstyrelsen)

Samebyar

Västra Kikkejaurs sameby (inkom efter granskningstidens utgång den 19 mars)

Synpunkter från enskilda personer

Privatperson

STATLIGA ORGAN

Länsstyrelsen

Sammanfattande synpunkter

Dispositionen och upplägget av översiktsplanen är tilltalande, överskådligt och lätt att förstå. Huvuddokumentet innehåller mål, strategier och åtgärder. Utvecklingsbygder innehåller geografiska fördjupningar inklusive LIS-områden (områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Ett omfattande och gediget Planerings-underlag innehåller fakta och sammanställningar av förutsättningar och underlag, med detaljerade kartor för olika ämnesområden. Miljökonsekvensbeskrivningen behandlar kommunens utvecklingsfrågor ur ett övergripande perspektiv och Naturvärdes-inventeringen redovisar naturvärden inom föreslagna utvecklingsområden.

Till dokumenten hör en kommuntäckande mark- och vattenanvändningskarta samt en karta för tätorten med utvecklingsområden och markanvändning.

Av samrådsredogörelsen framgår att de synpunkter länsstyrelsen haft i samrådsskedet i stora drag har tillgodosetts. Planen tar hänsyn till regionala och nationella utvecklingsplaner, strategier och mål på ett tillfredställande sätt. Allmänna tillgångar så som mark och vatten så väl som naturtillgångar berörs utifrån ett övergripande strategiskt perspektiv. Kommunen för ett resonemang kring hur den egna utvecklingen relaterar till förutsättningar i omkringliggande kommuner.

Kommunen bör förtydliga vilka fördjupningar och tillägg till översiktsplanen som fortsatt ska gälla.

Kommentar: Planen har förtydligats angående detta

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintressen

Av miljöbalkens tredje kapitel framgår allmänna intressen och riksintressen.

Kommunen anger (sidan 140 huvuddokument) att det starka allmänna intresset för utveckling inom test- och besöksnäring "kan i vissa fall bedömas ha företräde även om riksintresse för rennäringen berörs." Ett allmänt intresse kan inte ges företräde framför ett riksintresse. Enligt miljöbalken ska riksintressen skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar näringens bedrivande och någon avvägning mot något annat intresse ska inte göras. Detta bör förtydligas.

Kommentar: Planen har förtydligats ytterligare angående detta med en ny skrivning både i beskrivande text och under rubrik "Åtgärder för att tillgodose riksintresset"

Överlag ger översiktsplanen en bra bild av rennäringen och den samiska kulturen som riksintresse och allmänt intresse. Markanvändningsfrågorna inom en kommun måste beakta renskötselrätten, rennäringens riksintresse eller rennäringen som allmänt intresse i beslut som avser markanvändning.

Vindkraftsplanen, tillägg till översiktsplan, ska fortsatt gälla, tillsammans med översiktsplanen.

I övrigt har länsstyrelsen inget att erinra på hur kommunen avser tillgodose riksintressena.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer för luft och vatten beskrivs på ett tillfredställande sätt i huvuddokumentet.

Område för landsbygdsutveckling i strandnära läge

Tjugoåtta LIS-områden föreslås. De naturvärdesinventeringar som gjorts visar att de flesta LIS-områdena kan fylla sitt syfte förutsatt att hänsyn tas till de naturvärden som registrerats vid inventeringen. För varje område motiveras och beskrivs LIS-områdets förhållande till exempelvis riksintressen, natur- och kulturmiljö och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Kommentar: Planerad hänsyn till naturvärden, kulturmiljö, rennäring, riksintressen och miljö kvalitetsnormer framgår av områdesbeskrivningarna.

Mellankommunala intressen

Mellankommunala intressen beskrivs ingående i huvuddokumentet.

Hälsa, säkerhet och risker för olyckor, översvämning och erosion

Dokumentet täcker in de aspekter som hör till rubriken, inklusive avlopp, avfall och energiförsörjning.

De geotekniska säkerhetsfrågorna har tagits upp både i underlaget och i det aktuella planförslaget på ett tillfredsställande sätt. Vissa synpunkter kvarstår, se SGI's bilagda yttrande.

Kommentar: Planen har kompletterats enligt SGI's synpunkter

Övriga synpunkter

Planen tar upp de flesta tänkbara aspekter, bland annat har de globala hållbarhetsmålen tagits upp. Allt ifrån klimat- och energimål, hälsomål till ekosystemtjänster, grön infrastruktur och Agenda 2030 belyses i huvuddokumentet. En del internyttranden som inkommit innehåller mycket nyttig information, tillför värdefull kunskap och påvisar sakfel men för att inte tynga granskningsyttrandet biläggs dessa i separat bilaga.

Kulturmiljö

Allmänt när det gäller kartorna ska alla fornlämningarnas skyddsområden anges med lika stor ring (skyddsområde) runt om eftersom Länsstyrelsen kräver samråd vid åtgärder inom 150 meter från fornlämningar oavsett lämningstyp. För detaljer se bilaga till granskningsyttrandet.

Kommentar: Planen rättad och justerad enligt länsstyrelsens förslag.

Naturmiljö och artskydd

I huvuddokumentet på sidan 83 under stycke strategi punkt 3 anges att kommunen ska stödja en rovdjurspolitik som accepteras av rennäringsen, med toleransnivåer på 5% av nettoenhjorden på samebynivå. Observera att den av riksdagen fastslagna toleransnivån (enligt prop 2012/13:191 En hållbar rovdjurspolitik) är 10 % av samebyns nettohjord.

Kommentar: Kommunen är medveten om den av riksdagen fastställda nivån men stödjer rennäringens inriktning mot bakgrund av de kumulativa effekter olika faktorer medför för renskötseln. (Ett högre rovdjurstryck medför att effekter av annan påverkan som exempelvis konkurrerande markanvändning får än större negativ påverkan.)

I dokument Utvecklingsbygder beskrivs under delen Landsbygdsutveckling i strandnära lägen utförda inventeringar. Delar av områdena har höga naturvärden som kommunen anger kommer att tas hänsyn till i detaljplaner. För Tjeggelvas naturreservat måste eventuella anläggningar/åtgärder som kommunen ser kan utveckla landsbygden prövas separat eftersom det då behövs en Natura 2000-prövning samt en prövning mot föreskrifter för naturreservatet.

Kommentar: Detta framgår av planen. Det är åtgärder för förbättrad infrastruktur för ökad säkerhet och utveckling av befintlig campinganläggning i Örnvik som berör Tjeggelvas naturreservat.

Akkelis A8 ligger delvis inom ett våtmarksområde som Länsstyrelsen har klassat att inneha vissa naturvärden. Åtgärder i våtmarksområdet kan innebära en omfattande dikning och dikningsarbetet skulle kunna innebära en större sedimenttransport ut i vattenområdet.

Kommentar: Detta framgår av planen men har förtydligats ytterligare.

Hällbacken L1, Rävudden/Siedegávva och Västerfjäll ligger vid Natura 2000 vattendrag. Observera att när LIS-reglerna tillämpas ska en fri passage längs stränderna säkerställas. Av MKB framgår att etablering inom utpekade LIS-områden kan innebära negativ påverkan på berörda vattenförekomsternas miljö kvalitetsnormer. Det innebär då även ett ansvar för kommunen att i fortsatt planering säkerställa att så inte sker.

Kommentar: Framgår tydligt av planskrivningarna.

Utvecklingsområden testverksamhet

Generellt: Observera miljöbalkens 11 kapitel med regler om vattenverksamhet och markavvattning.

ippi ligger i ett stort sumpskogskomplex med störst naturvärden i mitten, önskvärt om det går att behålla delar av naturvärdena och hydrologin i området.

Kommentar: Framgår men har förtydligats ytterligare

Söder om Kurrokvejk har kommunen pekat ut ett område för biltestverksamhet. Just nu pågår en prövning i Mark- och miljödomstolen gällande anläggande av biltestbanor inom detta område som har höga naturvärden.

Kommentar: Framgår av planskrivningen

Tjintokk ligger inom VMI klass 3. Det finns 3 större diken, i övrigt ser våtmarken relativt opåverkad ut. Här kan ingrepp tillåtas om påverkan på natur- och kulturvärden begränsas.

Kommentar: Hänsyn framgår av planskrivningen

Friluftsliv

Att stärka kommunens position som attraktiv och hållbar natur- och friluftslivskommun ingår i kommunens särskilt utpekade strategiska utvecklingsinsatser och lyfts upp

inom flera målområden och åtgärder. Planen bedöms vara i linje med friluftspolitikens mål, men saknar kartunderlag och analyser av områden med stor betydelse för friluftslivet. Rekommendationer med mera framgår av bilaga till granskningsyttrandet.

Kommentar: Kompletteringar av planskrivningarna har skett enligt länsstyrelsens förslag i bilaga.

Infrastruktur, transporter med mera

För Tjernfjellstunneln instämmer Länsstyrelsen generellt i att denna investering kan komma att innebära ökad tung trafik dels genom en viss överflyttning från E 10 respektive E 12 men även ny genererad trafik (transportupplägg).

Tjernfjellstunneln beskrivs på flera ställen i dokumentet och generellt anser länsstyrelsen att kommunen kan lindra skrivningarna till att det bedöms uppstå ökad trafik, alternativt hänvisa till beräkningar som faktiskt säger detta. Det kan med fördel på något ställe i dokumentet kort förklaras varför man bedömer denna ökning (dagens väg är krokig, smal, brant, med dålig trafiksäkerhet och särskilt besvärlig för den tunga trafiken).

Kommentar: Planskrivningarna kompletterade enligt länsstyrelsen förslag.

På sidan 49 beskrivs ambitionen att etablera laddinfrastruktur i tätort och stråk för testnäring och möjligheter för andra att resa miljövänligt. I sammanhanget bör beskrivas just möjligheten med att man har Riksväg 95 till Norge och den enorma utveckling som finns i Norge på elbilssidan med ett mycket högt innehav av dessa. Många norrmän har fritidsfastigheter i kommunen och reser denna väg till Sverige vilket gör stråket högintressant att bygga ut för laddinfrastruktur särskilt i kombination med testnäringen.

Kommentar: Kommunen instämmer i detta. Har förtydligats i planen liksom det ökade behovet av en tryggad elenergiförsörjning och distribution.

Det är bra att problemställningen med enskilda vägar framförs och vad det innebär utan att lägga för stor värdering i det hela. Det är också bra att vara tydlig att det är en ambition att fler vägar ska ingå i det statliga vägnätet och att genomföra detta inom ramen för en pilotstudie. Länsstyrelsen har dock svårt att se att alla enskilda vägar i kommunen ska bli statliga.

Kommentar: Trafikverket har påtalat att väglagen inte medger att enskilda vägar omvandlas till allmänna enbart av kostnadseffektivitets skäl. Planskrivningarna har kompletterats utifrån det.

I kapitlet om kommunikationer beskriver man Riksväg 95 och samarbetet med Norge och att den kollektivtrafik som fanns numera är borttagen vilket är en brist. Därför bör man också i Strategi och prioriterade åtgärder vara tydlig att ambitionen är att denna trafik ska återupptas i någon form. Det är också något som länsstyrelsen tidigare yttrat sig över och varit positiv till.

Kommentar: Planskrivningen har kompletterats.

Rastplatsen Polcirkeln Silvervägen, utmed väg 95. Denna bör tas med i beskrivningen.

Kommentar: Kompletterats.

Rennäring

Arjeplogs kommun har i tidigt skede haft samråd med samebyarna som verkar i kommunen. Det är bra att kommunen vid framtagandet av planen har tagit tillvara kunskapen om renskötseln hos dem som själva verkar inom samebyarna och involverat kunskapsbärare för den samiska kulturen i det praktiska arbetet. Renskötseln är viktig även för övriga samiska näringar i kommunen. För fullständig information se även under rubriken Riksintressen samt i bilaga till granskningsyttrande.

Kommentar: Synpunkterna bedöms vara beaktade i planen

Bostadsförsörjning

Riktlinjer för bostadsförsörjning saknas ännu i kommunen, dessa hade utgjort ett värdefullt underlag för översiktsplanen som ett vägledande dokument, och för de strategiska ställningstaganden som görs i översiktsplanen.

Kommentar: Ett ännu inte antaget utkast till riktlinjer har utgjort vägledning för översiktsplanen. Att aktuella riktlinjer för bostadsförsörjning ska finnas som underlag till kommunens planering för bostäder är medtaget som prioriterad

Länsstyrelsens bilaga till granskningsyttrande för Arjeplogs kommuns översiktsplan

Följande text tillför information och kunskap samt visar på sakfel som kan rättas till.

Kulturmiljö

I planeringsunderlaget på sidan 26 finns några sakfel som bör korrigeras:

Beteckningen "fast fornlämning" finns inte länge. Sen 2014 gäller bara "fornlämning". Det bör korrigeras.

Kommentar: Rättat.

Länsstyrelsen har inget fornlämningsregister. Det är Riksantikvarieämbetet som "äger" det nationella fornminnesregistret (inte fornlämningsregister) FMIS. Forsök är RAÄ:s sökfunktion till FMIS.

Kommentar: Rättat.

Definitionen av fornlämningar som "lämningar efter människors verksamhet under forna tider, tillkomna genom äldre tiders bruk och varaktigt övergivna" är mer korrekt än "varaktigt övergiven mänsklig verksamhet".

Kommentar: Rättat.

Följande text bör ligga under den här rubriken, för tydlighets skull:

"Generellt kan sägas att när exploateringar som handlar om markpåverkan och -ingrepp planeras vid de stora sjöarnas stränder kan det vara aktuellt med arkeologiska utredningar innan någon verksamhet påbörjas. Därför ska det alltid ske samråd med Länsstyrelsen i samband med planering av exempelvis ny bebyggelse och biltestverksamhet i strandnära läge eller inom 150 m från redan kända fornlämningar."

Kommentar: Länsstyrelsens uppfattning har lagts till.

I dokumentet utvecklingsbygder: Allmänt när det gäller kartorna över varje LIS-område ska alla fornlämningarnas skyddsområden anges med lika stor ring (skyddsområde) runt om eftersom Länsstyrelsen kräver samråd vid åtgärder inom 150 meter från fornlämningar oavsett lämningstyp. Detta för tydliggörande.

Kommentar: Detta har justerats enligt önskemål. (Kommunen noterar dock att det avviker från Länsstyresnes direktiv i samrådsyttrandet. "För härdar gäller generellt ett villkorsområde på 20 m runt dem."

Biltestområde Slagnäs/Tjintokk

Här bör ungefär samma text infogas som ligger under avsnittet om Lippi:

"Inom området och intill stranden finns fornlämningar som är skyddade enligt kulturmiljölagen som säger att det är förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen förändra, ta bort, skada eller täcka över en fornlämning. Det har visat sig att fornlämningar som ligger inom ett testområde ofta skadas eller i vissa fall totalförstörs. Ska åtgärder vidtas inom 150 meter från angivet läge i fornminnesregistret måste därför samråd ske med Länsstyrelsen innan åtgärd."

Kommentar: Kompletterat enligt förslag, men då inga kända fornlämningar finns registrerade inom det nya område som föreslås har detta förtydligats främst för det befintliga redan tillståndsprövade området.

Tjäkkjokk (S4)

Karta och text stämmer inte. Kartan visar ett område – i texten sägs att området utgörs av två delområden "i anslutning till byn Tjäkkjokk". Detta bör korrigeras så text och karta överensstämmer.

Kommentar: Rättat. Två delområden inventerades som i förstudie visat sig kunna hysa högre naturvärden.

Om det är så att ett (1) enhetligt område gäller ska information om den härd som ligger i byn tas med under Kulturmiljöer, särskild hänsyn och försiktighetsmått, och även den hänsyn som ska tas vad gäller fornlämningar.

Kommentar: Kompletterat.

Kallön (S5)

Karta och text stämmer inte. I testen sägs att byn Kallön inte ingår i LIS-området – i kartan ingår det i LIS-områdets utsträckning. Detta bör korrigeras så text och karta överensstämmer.

Kommentar: Korrigerat

Gotthardsberg (S6)

Inom området är på en tomt registrerat två fyndplatser som idag inte utgör lagskyddade fornlämningar, men som indikerar fornlämning och bör provas i samråd med Länsstyrelsen vid eventuella åtgärder. De bör därför under rubriken Kulturmiljöer omnämnas då de dessutom är inringade på kartan.

Kommentar: Kompletterat

Laisvallområdet

Informationen om att Laisälven i sin helhet är av riksintresse både för naturvård och kulturmiljövård bör stå med i det inledande stycket, för att göra det tydligt.

Kommentar: Kompletterat enligt förslag

På sidan 41 har ingen ändring gjorts vad gäller det som står, att "Laisälven är en större outbyggd älv, ett mycket värdefullt exempel på ett stort naturligt vattendrag".

I samrådsyttrandet informerade Länsstyrelsen om att det i Laisälven finns flera värdefulla kulturmiljöer som visar på flottnings betydelse i området. Det är viktigt att det i översiktsplanen tas med att hänsyn till flottningslämningar bör tas så att det vid förvaltning av fiskeresursen inte automatiskt innebär rivning av värdefulla flottningsområden.

Kommentar: Kompletterat ytterligare. Efter samrådet förtydligades under avsnittet om riksintressen i Laisdalsområdet men nu också medtaget under avsnitten Fiskeutveckling och Landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Piteälvområdet

Sundnäs & Långsudden (P2): Under Kulturmiljö: Den nuvarande texten är alltför vag. Här måste förtydligas att området innehåller ett flertal lagskyddade fornlämningar. Vid etableringar som planeras inom 150 meter från lämningarna måste Länsstyrelsen kontaktas för samråd. Boplatsindikerande lämningar har oftast större utbredning än den som visas i kartan.

Kommentar: Skrivningen har förtydligats

Arjeplogsområdet

Biltestområden: Inom Kurrokveik ligger en fornlämning, en härd. Och inom Lippi anges att fyra fornlämningar berörs av utvecklingsområdet. I avsnittet om Kurrokveik bör samma text om fornlämningars skydd infogas som det om Lippi med en viktig ändring:

Ska åtgärder vidtas inom 150 meter från angivet läge för fornlämning/ar måste samråd ske med Länsstyrelsen innan åtgärd.

Kommentar: Skrivningen har förtydligats enligt förslag.

Racksund/Stibma (A2)

Under kulturmiljöer: Tydliggör att fornlämningarna ligger vid Racksund och att om åtgärder planeras inom 150 meter från fornlämningarna krävs samråd med Länsstyrelsen innan åtgärder. Detta gäller alla typer av fornlämningar.

Kommentar: Skrivningen har förtydligats enligt förslag.

Mellanström (A6)

Under Kulturmiljö: Här måste förtydligas att området innehåller ett flertal lagskyddade fornlämningar, huvudsakligen boplatser och härdar. Eftersom boplatser och boplatserindikerande lämningar (till exempel härdar och kokgropar) oftast har större utbredning än de utvisas i kartan gäller skyddsområden på 150 meter och om åtgärder/etableringar planeras inom det avståndet måste först samråd ske med Länsstyrelsen. Även inom riksintresseområdet bör samråd ske inför etablering.

I tidigare samråd informerades om att etableringar i Mellanström i vissa fall, p.g.a. tätheten mellan fornlämningarna, inte kan ske utan prövning enligt 2 kap. Kulturmiljölagen om arkeologiska undersökningar.

Kommentar: Detta hade förtydligats enligt länsstyrelsens samrådsynpunkter men tydliggörs nu ytterligare. Detta avviker dock mot länsstyrelsens direktiv i samrådsyttrandet; "För härdar gäller generellt ett villkorsområde på 20 m runt dem."

Erikslund (A9)

Det bör noteras att området i söder gränsar till ett riksintresseområde för kulturmiljövård.

Kommentar: Kompletterat i beskrivningen

Sälla (A11)

Vid etablering kräver Länsstyrelsen ett avstånd av 150 meter från fornlämning för samrådsprövning. Detta gäller alla typer av fornlämningar.

Kommentar: Ändrat men detta avviker dock mot länsstyrelsens direktiv i samrådsyttrandet;”För härdar gäller generellt ett villkorsområde på 20 m runt dem.”

Miljökonsekvensbeskrivning MKB Avsnitt 5.4 Kulturmiljö och kulturarv

Åtgärder: För förtydligande bör hela stycke 1 ersättas med följande text: ”Inför etablering inom utpekade utvecklingsområden som berör värdefulla kulturmiljöer och fornlämningar (inom 150 meter) ska samråd ske med Länsstyrelsen för bedömning av deras skyddsområde och antikvarisk status, samt prövning om lämpliga anpassningar kan genomföras.

Om fornlämningar eller fornfynd påträffas i samband med exploatering ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Länsstyrelsen fastställer de kända lämningarnas antikvariska status och deras skyddsområde, och i de fall en arkeologisk undersökning krävs ska exploitören stå för kostnaden.”

Kommentar: Förtydligat enligt länsstyrelsens förslag.

Konsekvenser av föreslagen plan / stycke 2: Ändra ”kulturmiljöer och kulturminnen” till ”kulturminnen och fornlämningar”.

Kommentar: Rättat.

Det är åtta (8) LIS-områden som berörs av kända fornlämningar (inte bara lämningar). Ändra även i nästa mening till fornlämningar.

Kommentar: Rättat.

Bilagorna 3 och 6: Kryssa i för Kulturmiljö i tabellruta för följande LIS-områden:

44. Sälla, 89. Gotthardsberg och 98. Norrskär

Kommentar: Rättat.

Friluftsliv

Att stärka kommunens position som attraktiv och hållbar natur- och friluftslivskommun ingår i kommunens särskilt utpekade strategiska utvecklingsinsatser och lyfts upp inom flera målområden och åtgärder. Planen bedöms vara i linje med friluftspolitikens mål om tillgänglighet med fokus på barn, unga och personer med funktionsnedsättning, lokalt engagemang och samverkan, tillgång till natur för friluftsliv, attraktiv tätorts- och bynära natur, hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling, skyddade områden som resurs för friluftslivet, ett rikt friluftsliv i förskolan och skolan samt friluftsliv för god folkhälsa.

Kommunen har, med stöd av den lokala naturvårdssatsningen (LONA-bidraget) tagit fram ett program för natur och friluftsliv i Arjeplogs kommun (Natur för utveckling) och detta har använts som underlag i planarbetet. Programmet är ett styrdokument som visar politisk viljeinriktning för kommunens arbete med naturvård och friluftsliv och hur kommunen kan bidra till nationella frilufts-, miljö- och folkhälsomål.

Kommunen har dessutom en inneliggande (ej beslutad) LONA-ansökan med avsikt att arbeta offensivt med skydd och skötsel av natur- och friluftslivsområden. Dessa insatser känns igen i de i planen föreslagna åtgärderna. Utöver detta har kommunen beviljats projektmedel inom 1:1-anslaget att utveckla samverkansformer med olika intressenter för en hållbar skotertrafik, vilket också ingår som en åtgärd i planen.

Det pågår ett arbete i kommunen, som deltar i Naturvårdsverkets pilotstudie för att ta fram en vägledning för kartläggning av områden av betydelse för friluftsliv. Detta arbete har förutsättningar att komplettera vad som saknas i form av kartunderlag samt analyser och värderingar av områden (utöver skyddade områden och riksintressen för friluftsliv samt vissa leder) som har stor betydelse för friluftslivet. Särskilt viktigt är detta i tätortsnära områden och områden där bebyggelse planeras.

Länsstyrelsens rekommenderar följande: I planering och byggande ska en målsättning vara att natur och grönytor finns inom en radie på 300 meter från bostäder samt inom en radie på 200 meter när det gäller skolor, vård och omsorg.

Gröna stråk ska så långt möjligt anläggas som binder samman bostadsområden med omgivande natur- och friluftslivsområden.

Ta fram underlag (kartor och beskrivningar) för områden av betydelse för friluftslivet för att identifiera och klassificera viktiga friluftslivsområden med hjälp av Naturvårdsverkets metod för kartläggning av friluftslivsområden.

Vid planering av LIS-områden, bostäder, vägar, områden för motorsport, biltestverksamhet och annan markanvändning bör kommunen tillse att tillgängligheten till natur- och kulturområden för friluftsliv främjas genom gröna korridorer/gröna stråk.

I planeringen av Goda och hållbara kommunikationer bör gång- och cykelbanor, kollektivtrafik och andra transportmöjligheter utvecklas på ett sätt som underlättar för lokalbefolkningen (inte bara ur ett turistiskt perspektiv) att ta sig till utpekade viktiga friluftsområden.

Kommentar: Planskrivningarna kompletterade enligt förslag .

Tillväxtområden och företagsklimat

Länsstyrelsen delar skrivelsens grundtanke att företag är nödvändiga för att samhället ska fungera och utgör samtidigt en grundsten för att kommunen ska uppfattas som en attraktiv livsmiljö dit fler människor vill flytta för att arbeta och bo. Samtidigt är grunden för ett spirande näringsliv väl fungerande kommunikationer, bra boende, skola, transporter och en god hälso- och sjukvård. Därtill kan också läggas behovet av ett diversifierat kulturutbud.

De strategier som presenteras i översiktsplanen kopplade till företagsklimat och identifierade tillväxtområden rimmar väl med de utmaningar kommunen har att arbeta med. Det speciella med Arjeplog är den stora andelen säsongsbundna företag som är beroende av test- och besöksnäringens verksamhet. I det sammanhanget bör den främsta uppgiften vara att i samråd med regionala, nationella och internationella aktörer söka bredda och diversifiera befintliga tillväxtområden. Här kommer också det pågående arbetet med Agenda 2030 in i bilden.

Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av de grundläggande faktorer som bestämmer den regionala utvecklingen och samtidigt en komplex samhällsutmaning. I Norrbotten som helhet uppskattas det framtida rekryteringsbehovet till drygt 51 000 anställningar till år 2030 med nuvarande tillväxttakt.

Sett ur det perspektivet är de strategier som översiktsplanen lyfter fram i överensstämmelse med de resonemang över utvecklingen som sker på länsnivå. Bättre samverkan behövs och tillsammans med aktörer utforma långsiktiga lösningar för att klara rekryteringsbehoven. Det handlar dels om att arbeta för att ge de som idag står utanför arbetsmarknaden möjlighet till arbete. Det handlar också om att öka inflyttningen till Norrbotten och här utgör nyanlända svenskar en prioriterad grupp. Integrationsarbetet är ytterst sett en tillväxtfråga. Slutligen handlar det också om, precis som anges i strategin, att på sikt höja utbildningsnivån, men också att utbildningarna i högre utsträckning matchar efterfrågan på kompetens.

Klimat och energi

En samordning av den fysiska och strategiska utvecklingen är av stor vikt för att skapa hållbara regionala strukturer. Medvetenhet om vilka strukturer som främjar ett minskat energibehov och minskade utsläpp av växthusgaser genom samordning av utvecklingsbehov, bebyggelse och transportplanering möjliggör en hållbar utveckling.

Arjeplogs kommun har fokuserat sitt resonemang gällande klimat- och energifrågor på lösningar för transporter och bostäder vilket är rätt utifrån den energianvändningsstruktur kommunen har.

I planen syns kommunens intention om en utveckling av lösningar som främjar en sammanhållen bebyggelsestruktur tydligt. Kopplingen mellan energi- och transportförsörjning och sammanhållen bebyggelse är dock svagt utvecklad i planen.

Kommunen avser att fortsätta utveckla fjärrvärme som energiförsörjningssystem för att minimera behovet av icke förnybara energilösningar. Förutsättningar för klimatsmarta och energieffektiva transporter diskuteras mycket sparsamt.

För testnäringen, liksom för det publika resandet, beskrivs en etablerad och väl utbyggd laddinfrastruktur och en fungerande infrastruktur för andra förnybara bränslen som angeläget. Kommunen vill också se en sammanlänkning av laddinfrastrukturen västerut mot Norge och österut mot kusten. Detta ligger väl i linje med nationella så väl som regionala planer och strategier. Det är angeläget att vidare satsningar inom området samordnas med de regionala planer Länsstyrelsen ansvarar för att ta fram under 2018-2019.

Kommentar: Kommunen instämmer i att vidare satsningar inom laddinfrastruktur är angelägna. Det har beskrivits ytterligare i planen liksom behovet av en tryggad elenergiförsörjning och distribution till följd av utbyggd infrastruktur för eldrivna fordon både för transportsystemet och för testindustrin.

Planen lyfter behovet av att upprätthålla och utveckla förutsättningarna för att arbets- eller skolpendla inom kommunen men även för längre resor utanför kommungränsen. God tillgång till fungerande klimateffektiva kommunikationslösningar är också angeläget för att besöksnäringen ska kunna fortsätta utvecklas. Trafik- och transportlösningar som utvecklas bör sträva efter att uppnå de nationella målen om en Fossiloberoende fordonsflotta 2030 och Netto-noll utsläpp av växthusgaser 2045 då framför allt investeringar i infrastruktur generellt har en lång livslängd. En samordning med Länsstyrelsens arbete med en ny klimat- och energistrategi inklusive planer för laddinfrastruktur och andra förnybara bränslen bör ske.

Kommentar: I linje med planens intentioner:

Kommunen bedömer idag att riksintresset för rennäring ska ges företräde framför riksintresset vindkraft vilket ger att planen endast medger en utökning av vindkraftsuttaget inom det redan utbyggda Uljabuouda. I övrigt utpekas fem områden vilka kan komma ifråga om framtida forskning och erfarenheter visar att det kan göras utan men för rennäring, turism och boende. Planen tillgodoser därmed inte utpekade riksintresseområde för vindbruk, vilket kommunen själva skriver. En svaghet i sammanhanget är att energin som används och planeras användas, i transportsektorn inte relateras till planeringen av samhällets energisystem och dess balans. Ett resonemang kring hur en kraftigt utökad laddinfrastruktur för privatbilister men framför allt för en växande testnäring ska försörjas med hållbar, förnybar el saknas. Planen innehåller inga referenser till målnivåer för andelen förnybar energi, energieffektivisering eller minskning av klimatpåverkande utsläpp vilket gör att det är svårt att bedöma kommunens ambitionsnivå.

Kommentarer: Planen har kompletterats angående det kraftigt ökade behovet av energi och eldistributionssystem för testnäring och transportsektorn som utgör en utmaning redan i dag. Mätbara mål för andelen förnybar energi, energieffektivisering och minskning av klimatpåverkande utsläpp med målår 2020 finns beslutade i kommunens gällande klimatstrategi som är kopplad till Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan. Den ska ses över och revideras under kommande mandatperiod.

Bostadsförsörjning

Arjeplog har ännu inte tagit fram riktlinjer för bostadsförsörjning. Avsaknaden av kommunala riktlinjer för bostadsförsörjning är en brist i den strategiska översiktsplanen och utvecklingsstrategin för Arjeplog. Riktlinjer för bostadsförsörjning hade kunnat utgöra ett viktigt underlag för översiktsplan och lokal utvecklingsstrategi som ett vägledande dokument, och som ett viktigt underlag för de strategiska ställningstaganden som görs i översiktsplanen.

Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska redovisas i ett separat dokument som beslutas av kommunfullmäktige. De kan alltså inte beslutas som en del av översiktsplanen. Detta är en följd av den ändring i bostadsförsörjningslagen som trädde i kraft den 1 januari 2014 och beror på att riktlinjerna nu uttryckligen ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § 5 PBL, det vill säga bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.

Om riktlinjerna ska kunna ge vägledning är det inte möjligt att de behandlas och beslutas i samma dokument, som de ska vara vägledande till. Däremot ska de delar av de antagna riktlinjerna som har betydelse för den fysiska planeringen vara underlag för de

bedömningar som görs i översiktsplanen och som gäller bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Att riktlinjerna ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § 5 PBL, handlar inte om att enbart lyfta in riktlinjerna i översiktsplanen utan om att de ska påverka de bedömningar och ställningstaganden som görs i översiktsplanen.

Vid prövning av översiktsplanens aktualitet ska prövning även göras utifrån plan- och bygglagens krav i 3 kap 5 §, där punkt 5 handlar om hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

Kommentar: Ett ännu inte antaget utkast till riktlinjer har utgjort vägledning för översiktsplanen. Att aktuella riktlinjer för bostadsförsörjning ska finnas som underlag till kommunens planering för bostäder är medtaget som prioriterad åtgärd/rekommendation.

Arjeplog har i den årliga nationella bostadsmarknadsenkäten gjort bedömningen att det är ett underskott på bostäder totalt sett i kommunen. Det är underskott i såväl centralort som i kommunens övriga delar.

Kommunen uttrycker även i huvuddokumentet (sidorna 5-6) bland annat att: planen ska främja en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper och att planen ska främja bostadsbyggandet och utvecklingen av bostadsbeståndet. Här hade riktlinjer för bostadsförsörjning kunnat utgöra ett vägledande dokument för översiktsplanen om de funnits.

Även avseende avsnittet Mål (huvuddokumentet, sidan 13) hade riktlinjer för bostadsförsörjning kunnat utgöra ett vägledande dokument genom att kommunen där ska ha formulerat sina mål för bostadsbyggandet och utvecklingen av bostadsbeståndet.

Kravet på innehållet i riktlinjerna regleras av 2§ i lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter: 1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, 2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och 3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen. Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. Lag (2013:866).

Kommentar: Målbild, strategier och prioriterade åtgärder utifrån översiktsplaneperspektivet återfinns under avsnittet Boende och byggande: de övergripande målen harmonierar med RUS-mål som i nuläget saknar mål för bostadsbyggande.

Rennäring

Kommunen anger (sidan 140 huvuddokument) att det starka allmänna intresset för utveckling inom test- och besöksnäring ”kan i vissa fall bedömas ha företräde även om riksintresse för rennäringen berörs.” Ett allmänt intresse kan inte ges företräde framför ett riksintresse. Enligt miljöbalken ska riksintressen skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar näringens bedrivande och någon avvägning mot något annat intresse ska inte göras. Detta bör förtydligas.

Kommentar: Planskrivningen har förtydligats angående detta.

Arjeplogs kommun har i tidigt skede haft samråd med samebyarna som verkar i kommunen. Det är bra att kommunen vid framtagandet av planen har tagit tillvara kunskapen om renskötseln hos dem som själva verkar inom samebyarna och involverat kunskapsbärare för den samiska kulturen i det praktiska arbetet. Det påpekas att samråd ska ske med samebyarna vid eventuell exploatering och förändring av mark-användningen. Markerna omkring områden av riksintresse för rennäringen har funktionella samband för renskötseln. Sådana områden ska också undvikas att påtagligt skada eller försämra för renskötseln. Renarna upprätthåller en grön infrastruktur och renen är det viktigaste betesdjuret för att kunna ha ett storslaget, betespräglad fjällandskap. Renskötseln är viktig även för övriga samiska näringar i kommunen.

Översiktsplanen omfattar hela Arjeplogs kommun och inom denna stora yta finns det flera områden som utgör riksintressen för rennäring (MB 3 kap. 5 §). Områden som är av riksintresse för rennäring ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringens bedrivande. Riksintresse rennäring ska ses i ett landskapsperspektiv eftersom det handlar om ett skydd för områden med olika ändamål vilka måste hänga ihop för att helheten ska fungera, så kallade funktionella samband, jämför proposition 1985/86:3.

Av nyss nämnda proposition framgår även att rennäringen är en förutsättning för den samiska kulturen. Det innebär att det måste finnas grundläggande förutsättningar för rennäringen inom i princip varje sameby, nämligen en säker tillgång till sådana områden inom både åretruntmarkerna och vinterbetesmarkerna som har avgörande betydelse för möjligheterna att bedriva renskötsel. Det kan gälla bl.a. flyttningsleder, särskilt sådana avsnitt där på grund av terränghinder med mera alternativa framkomstvägar saknas. Av den anledningen är det av största betydelse att beakta de funktionella samband som måste finnas mellan olika delområden för att renskötsel ska vara möjlig och samekulturens fortbestånd därmed garanteras. Som regel har storleken och kvaliteten på dessa marker en avgörande betydelse för det antal renar som kan hållas. Det är områden av detta slag som är av stor betydelse från nationell synpunkt att skydda mot

förändringar. Det bör observeras att även förhållandevis begränsade åtgärder kan avsevärt försvåra renskötseln. Vidare framgår av nämnda proposition att rennäringen är en förutsättning för den samiska kulturen och att riksintresseskyddet för rennäringen tillkom på grund av rennäringens svårigheter att hävda sig mot starka exploateringsintressen.

Kommentar: Synpunkterna bedöms vara beskrivna och beaktade i planen

Försvarsmakten

Inget att erinra

Lantmäteriet

Enligt 3 kap. 14 § PBL ska kommunen vid utställning och granskning av översiktsplaner skicka planförslag och kungörelse till länsstyrelsen och till de kommuner och kommunala organ som avses i 3 kap. 9 § PBL.

Lantmäteriet har således ingen uttalad roll vid granskning av översiktsplaner och har därför inte några synpunkter att lämna i detta ärende.

Sametinget

Arjeplogs kommun har tagit fram en översiktsplan som ligger för granskning. Sametinget lämnar följande synpunkter.

De samiska traditionella kunskaperna är centrala i förvaltningen av vårt landskap. Det är viktigt att i fysisk planering komma ihåg betydelsen av det omgivande landskapet och kopplingen till att allt har ett samband och påverkas av varandra, kultur är inte frånskilt de ekologiska och sociala perspektiven. Den samiska kulturen är beroende av de traditionella markerna och staten har ansvar att skydda den samiska kulturen och dess markanvändning. En förutsättning för både ekosystemtjänster och biologisk mångfald, vilket är direkt kopplat till renar och renskötseln, är helhetssyn på landskapet. Renskötseln ger ett viktigt bidrag till svenskt miljö- och naturvårdsarbete bland annat genom att vara en indikator för det sammanhållna landskapets tillstånd. En välmående fungerande renskötsel innebär ett välmående sammanhållet och ekologiskt stabilt landskap. Den samiska kulturen har levt och verkat i Arjeplogs kommun sedan långt tillbaka.

Arjeplogs kommun har i tidigt skede haft samråd med samebyarna som verkar i kommunen. Kommunen har tagit tillvara kunskapen om renskötseln hos dem som själva verkar inom samebyarna. Det påpekas att samråd ska ske med samebyarna vid even-

tuell exploatering och förändring av markanvändningen. Sametinget vill poängtera att markerna omkring områden av riksintresse för rennäringen har funktionella samband för renskötseln. Sådana områden ska också undvikas att påtagligt skada eller försämra för renskötseln. Renarna upprätthåller en grön infrastruktur och renen är det viktigaste betesdjuret för att kunna ha ett storslaget, betespräglat fjällandskap. Renskötseln är viktig även för övriga samiska näringar i kommunen.

Sametinget anser att det är bra att kommunen vid framtagandet av planen involverat kunskapsbärare för den samiska kulturen i det praktiska arbetet.

Sametinget anser att det är bra att man involverat samebyarna i det tidiga samrådsskedet.

Kommentar: Synpunkterna bedöms vara beaktade och i linje med planens intentioner.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har med intresse tagit del av de handlingar som tillhör ärendet. Speciellt intresse har tagits för det avsnitt som berör de gröna näringarna och då främst skogsnäringens möjligheter inom kommunen i framtiden.

Skogsstyrelsen konstaterar att vi inte har något att erinra mot de planer som finns i Översiktsplanen.

Statens geotekniska institut, SGI

SGI har tidigare yttrat sig beträffande samrådshandlingen (SGI, 2017-05-04 Dnr: som ovan). Vi noterar att de geotekniska säkerhetsfrågorna har tagits upp både i underlaget och i det aktuella planförslaget på ett tillfredsställande sätt.

Synpunkten kvarstår dock angående att det i översiktsplanen finns markering för inträffade skred och ras enligt SGI:s skreddatabas, och att för att få en mer komplett bild av framförallt slamströmmar, bör även, av SGU, bildtolkade skred och raviner uppmärksammas. För en samlad översiktlig redovisning av geoförhållanden hänvisas till SGI:s kartvisningstjänst som nås på web-plats: <http://gis.swedgeo.se/rasskrederosion>.

I kartvisningstjänsten finns också ett lager producerat av SGU med stränders eroderbarhet som passar bra i översiktsplaneringen.

Sammantaget är vår bild att kommunen i översiktsplanearbetet har uppmärksammat och beskrivit de geotekniska förutsättningarna på ett föredömligt sätt. Vi bedömer allmänt de geotekniska förutsättningarna inom kommunen som goda och har för övrigt inget att erinra mot förslaget till översiktsplan.

Kommentar: Plankartorna har kompletterats enligt förslag.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Vi avstår från att yttra oss i ärendet men vill ändå hänvisa till kommunspecifik information som finns på vår hemsida:

<http://www.sgu.se/grundvatten/vattenskyddsomraden/remisser-till-sgu-om-grundvatten-takter/>

<http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/kommunal-planering/geologi-for-kommunal-planering/>

Kommentar: Informationen har beaktats

Trafikverket

Riksintresse väg 95

I samrådsskedet lyfte Trafikverket det arbete som pågår för att förbättra väg 95, delen genom Arjeplog samhälle. De rekommenderade åtgärderna utgör underlag för kommande prioriteringar i länstransportplanen. Vidare lyfte Trafikverket det åtgärdsvalsstudiearbete som nu har startats igång för hela väg 95. Tanken med detta arbete är att även här få fram rekommenderade åtgärder med anledning av exempelvis förmodad ökad trafik i samband med öppnandet av Tjernfjellstunneln.

Enskilda vägar

Enligt 21 § väglagen får en enskild väg förändras till allmän, om vägen behövs för allmän samfärdsl eller annars är av synnerlig betydelse för det allmänna. Drift- och underhållsnivåer är inte ett underlag i bedömningen av om en enskild väg ska bli allmän. Det är frågan om vägen behövs för allmän samfärdsl eller är av synnerlig betydelse för det allmänna som är avgörande vid prövning om en enskild väg ska förändras till allmän väg. Oavsett vad en pilotstudie om kostnadseffektivitet i drift och underhåll skulle komma fram till medger inte väglagen att all enskild väg i Arjeplogs kommun förändras till allmän väg på sådana grunder.

Rastplatser

Trafikverket vill upplysa om rastplatsen Polcirkeln Silvervägen, utmed väg 95. Denna bör tas med i beskrivningen.

Kommentar: Planskrivningarna har kompletterats och förtydligats enligt Trafikverkets synpunkter.

Samebyar

Västra Kikkejaur sameby

(inkom efter utställningstiden den 19 mars 2018)

Vi håller med det länsstyrelsen skrivit i sitt yttrande under rubrikerna Riksintresse och Rennäring.

Kommentar: Se bemötandet av Länsstyrelsens synpunkter

I övrigt har vi följande synpunkter:

Huvuddokumentet:

Ekosystemtjänster och grön infrastruktur: Grön infrastruktur är en väldigt viktig fråga, för renskötelsen innebär det sammanhängande betesmarker där renarna kan beta, vandra/ströva och flyttas. Renen är också en indikator för andra arter, om inte renen kan vandra från fjäll till kust så är det även många andra arter som inte kan vandra. Renen är en bra indikator då renskötarna följer den. Så det är en utmaning för Arjeplogs kommun att upprätthålla den gröna infrastrukturen för alla berörda samebyar. Den samiska kulturen levererar även många ekosystemtjänster som ex. från renen får vi renkött, slöjdmaterial, konst/design inspiration, öppna landskap mm.

Kommentar: Enligt intentionerna i planen

Rennäring (MB 3:5)

Vi delar inte kommunens bedömning att nya bostads- och testområden och områden för turism, friluftsliv och vattenbruk inte medför påtaglig påverkan på renskötelsens förutsättningar. Vidare hänvisar vi till vad länsstyrelsen skrivit i sitt granskningsyttrande avseende riksintresse kontra allmänt intresse för test- och besöksnäring.

Kommentar: Skrivelsen har förtydligats se bemötandet av länsstyrelsens synpunkter.

Utvecklingsbygder

Arjeplogsområdet, företagsamhet: Vi håller inte med att vid utpekande av testområden har hänsyn tagits till rennäringens intressen. Biltestområdet Kurrokveik som är under prövning i Mark- och miljödomstolen är samebyn emot vilket vi framfört ett flertal gånger till kommunen. Bolaget kör helt på egen linje och kör över samebyn, nu

tar dem fram en rennäringsanalys utan samebyns medverkan och de vill inte diskutera några ekonomiska ersättningar. Samebyn kräver att kommunen tar ställning om ni vill jobba med oseriösa bolag som inte tillgodoser Europas enda urfolk och vars näring är grundlagsskyddad. Det finns dessutom höga naturvärden i området. Västra Kikkejaure sameby har flera biltestanläggningar inom Arjeplogs kommun och tål inte ytterligare intrång just här.

Kommentar: Samebyn har till kommunen i september 2017 framfört, det man också enligt egen uppgift även framfört till Mark och miljödomstolen

Att samebyn önskar möjlighet till ytterligare enskilda träffar/samråd med verksamhetsutövaren för att klargöra renskötseln förutsättningar och farhågor kring påverkan från planerad verksamhet

- Farhågorna angående påverkan på anläggningen i Solberg
- Svårigheterna med de kumulativa effekterna- det finns inget facit på hur anläggningen kan komma påverka.

Detta har beaktats i planen som anger följande: Området berör inga riksintressen eller anläggningar för rennäringen. Samebyn har dock uttryckt farhågor och funderingar kring påverkan, möjligheterna att nyttja anläggningen i Solberg samt att de kumulativa effekterna är svårbedömda. Tidig kontakt och kontinuerlig dialog bör föras med Västra Kikkejaurs sameby så att verksamheten kan anpassas med hänsyn till renskötseln i området. Kontaktuppgifter till ordförande finns på sametingets hemsida https://www.sametinget.se/norrbotten_sb

Även hänsyn till områdets naturvärden beaktas tydligt i planen.

Kommunen bedömer mot den bakgrunden att det utpekade området, som redan är under miljöprovning, kan ligga kvar. Den pågående provningen måste avgöra verksamhetens tillåtlighet och förenlighet med rennäringens starka intressen i området.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen: Kurrokvejk (A3), Ånge (A4), Midsommarudden (A5), Erikslund (A9) där står det att inga specifika intressen för rennäringen berörs kan feltolkas. Alla områden ligger inom våra åretruntmarker och det är viktigt att inte stänga av alla passager mellan land och vatten för renarnas strövning och flytt under perioder så isen ligger men även under barmark att renarna kan vandra/ströva längs vatten. Samebyn kräver att kommunen direkt dem för en förfrågan kontaktar samebyn så att inte personer som vill bygga får något förhandsbesked osv. Samt att samebyn måste ha möjlighet att delta i utvecklingen av LIS-områden att kunna styra så att inte stugor/hus byggs för tät.

Kommentar: Inga "specifika intressen" ändras till "inga riksintressen" för att undvika missförstånd. Mot bakgrund av att områdena utgör åretruntmarker anges i planen att "Inga riksintressen(ändrat) för rennäringen berörs. Tidig kontakt bör ändå tas med Västra Kikkejaur sameby så de ges möjlighet till inflytande i början av plan- och byggprocesser. Kontaktuppgifter till ordförande finns på sametingets hemsida". Planen har efter samrådet förtydligats angående strand- och vattenområdenas betydelse för renskötseln. Kommunens rutiner vid handläggning av strandskydd kan ses över. Vid bygglov och detaljplanering kontaktas alltid samebyn i tidigt skede.

Vet inte under vilken rubrik men när det kommer till utveckling av biltest, bostäder och industri vid Öberget och området därikring så ser inte samebyn det som något positivt då det redan idag stänger av stora delar av sameby. Då få passager och områden som finns kvar kan inte minskas. Det måste finnas möjlighet för dem renar som befinner sig i området att få möjlighet till betesro och om renar behöver samlas och flyttas därifrån måste det vara möjligt att sig fram. Det räcker med den mänskliga aktiviteten som finns där idag.

Kommentar: Hänsyn till samebyns synpunkter efter samråd har tagits genom att föreslaget testområde vid Öberget har utgått i avvaktan på fördjupad plan. Öberget är utpekad som ett utvecklingsområde för friluftsliv och besöksnäring. I anslutning till befintlig bebyggelse är områden för bostäder och industrimark planlagda. Vid detaljplanering och ytterligare prövning kommer samråd med samebyn att ske. I samband med den fördjupade planeringsinsatsen för test analyseras området i sin helhet.

Miljökonsekvensbeskrivning

5.8 Rennäring: Både områden för fordonstest och LIS kan ge negativ påverkan på renskötseln. Även event och olika tävlingar påverkar renskötseln negativt, här måste kommun föra dialog med samebyn och det ska ske tidigt.

Kommentar: Beaktas i MKB:n.

Privatpersoner

Privatperson-Mail

Nedan längst ner, några synpunkter från det område jag själv bor, Radnejaur, mot bakgrund av de allmänna mål mm som jag citerar nedan .

I inledningen nämns att alla kommuner enligt plan/och bygglagen skall ha en aktuell översiktsplan (ÖP) , som omfattar hela kommunens yta. Denna skall ” ge vägledning och stöd i beslut om en hållbar användning av mark- och vattenområden och hur den byggda miljön skall utvecklas och bevaras”. Dessutom skall man jobba utifrån nationella och internationella strategier enligt grunden ” Europa 2020 ” med 3 genom varandra förstärkande strategier :

- Smart tillväxt
- Hållbar tillväxt
- Tillväxt för alla.

Längre ner i dokumentet s8 , omnämns utvecklingsbygder, s k LIS områden.

På s 13 nämns bl. a inom ” Mål ” , en hög sysselsättningsgrad, minskad klimatpåverkan , inflyttning, fler livskraftiga företag. Tillgång till bredband.

På s 14 ” trots en minskad befolkning saknas tillgång till boende som efterfrågas” och ” Kommunens exklusiva natur- och kulturlandskap ger utomordentliga förutsättningar för ytterligare utveckling av hållbart friluftsliv och naturbaserad besöksnäring. ”.

Man satsar på goda kommunikationer och ” planerar för bostäder och verksamheter i centralort och byar” . ” Utveckling av samverkan resande , framkomlighet och trafiksäkerhet längs Silvervässtråket. ..” s 16 . ” s 24 : Mer än en tredjedel av kommunens befolkning bor idag utanför samhället”. Man konstaterar under rubriken ” Behov ” att det råder bostadsbrist och att det finns en efterfrågan på attraktiva tomter och bostäder både i samhället och i byarna . På s 25 beskrivs indelningen i s k ” Utvecklingsbygder - utifrån näringslivsstruktur, service , befolkning , kommunikationstråk och bebyggelse ” ... ” . Slagnäs- , Arjeplogs-, Laisdals -, Silvervägens fjällområde och Piteälvsbygden.

På s 68 ” Hälsoeffekter från kraftledningars magnetfält kan inte uteslutas, varför statliga myndigheter rekommenderas viss försiktighet . i Arjeplog har vi goda möjligheter att planlägga med acceptabla skyddsavstånd” ” i anslutning till tätorten och byar är det angeläget att eldistributören Vattenfall markförlägger ledningar . - Här är koncessionsärendet med Vattenfalls tilltänkta 150 kV kraftledningen som man önskar förlägga utefter antingen v 95 eller Slagnäs- Arjeplogsvägen nu aktuell, vilket kan påverka den bofasta befolkningen påtagligt negativt om det blir verklighet.

Kommentar: Planskrivningen har förtydligats avseende ”att kraftledningar och andra elektriska anordningar utformas, anläggs och placeras så att exponering för magnetfält begränsas samt med stor hänsyn till andra hållbarhetsaspekter. Det handlar exempelvis om närhet till bebyggelse, hänsyn till test- besöks- och areella näringar, byars och friluftsområdets attraktivitet och landskapsbild.”

S 76: ” Byggandet av Tjernfjellstunneln kommer att medföra ökade godstransporter längs väg 95. Insatser för ökad trafiksäkerhet och framkomlighet i kombination med ökat resande bör därför prioriteras ”. - Med tanke på detta vore det värdefullt att i planen ange hur man tänker sig hantera den konflikt som kan uppstå för de fastboende utefter Silvervägen vid ökat trafikflöde, speciellt tung trafik, samt att det även finns en besöksmässig utvecklingspotential med ökad turism och besöksnäring. Det enda som nämns är planerna på en rondell i samhället samt ytterligare P stopp möjligheter för transporter med farligt gods.

Kommentar: Trafiksäkerheten längs väg 95 är ett utpekade område i planen. Det prioriterade insatsområdet ”Utveckling av samverkan, resande, framkomlighet och trafiksäkerhet längs Silvervägsstråket till en ”Affärs- och utvecklingsregion Nord”. Bodö, Fauske, Saltdal, Arjeplog, Skellefteå/Luleå.” avser hela riksvägen. Planen föreslår att kommunen aktivt deltar i de åtgärdsvalsstudier för säkerhet och framkomlighet som Trafikverket genomför för hela väg 95. I det sammanhanget behandlas även säkerhetsfrågor för fastboende längs vägen. Planen pekar dessutom ut ett antal åtgärder längs väg 95 som redan är identifierade problemområden, men fler kan komma till efter åtgärdsvalsstudierna.

S100. områden för besöksnäring anger befintliga områden utifrån planprocessen. Det finns områden utefter Silvervägen söder om Arjeplog som har besöksnäring, och planerar för fortsatt verksamhet. Här finns även jordbruk i Radnejaur som i kartan över Arjeplogsområdet märks som ingående i ” bevarandeprogram odlingslandskapet” det beskrivs i texten s 91 i korta versionen men ej på s 103 i den långa utgåvan.

Allmänt sett ingår v 95 området söder om Arjeplog i Arjeplogsbygden, men det omnämns inte specifikt mer än som transportled, med utökat resande och separat nämns Sveaskogs ekopark Tjadnes - Nimtek.

Mot bakgrund av närheten till Arjeplog, med pendlingsmöjligheter samt en god vägförbindelse och att det finns både byar och enskilda hushåll utefter v 95 hade det varit på sin plats med ytterligare definiering av detta område som inte enbart kan ses som ” Utvecklingsområde väg 95”. Här finns närheten till ovan ekopark, ett skogsland med fiske och mindre sjöar. Hela Radnejaurbäcken som är orörd mot sjön Kakel och ett mosaiklandskap med orörda myrar.

Med tanke på bostadsbristen i kommunen, är det attraktiva områden för både fritids- samt permanentbosättning och det finns potentialer för upplevelseturism i småskalig verksamhet.

Kommentar: Planskrivningarna har förtydligats:

”Lokalisering av ny bostadsbebyggelse prioriteras i första hand i och i anslutning till serviceorter och byar som Arjeplog, Jackig, Slagnäs, Laisvall, Adolfström och Pol-cirkeln, i byar längs de kommunikationsstråk som binder dem samman samt i utvecklingsbygderna österut längs väg 95. ”

”Kommunen verkar för en strategisk satsning på samverkan för utveckling längs hela väg-95-stråket” (omfattar alltså även byar sträckan från tätorten till Arvidsjaur)

Komplettering har även skett med att ”odlingsmiljöerna i området, exempelvis kring byar som Radnejaur-Myrheden, Kuorrokveik och Racksund utgör en resurs för utveckling. Även ytterligare utveckling av vattenbruk är intressant.”

**ARJEPLOGS
KOMMUN**
ÁRJEPLUOVVE KOMMUVNNA

**ARJEPLOGS
KOMMUN**
ÁRJEPLUOVVE KOMMUVNNA